

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/211/2022
Identifikačné číslo spisu: 4617200821
Dátum vydania rozhodnutia: 25.09.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Brišková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:4617200821.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu J. R., narodeného XX. G. XXXX, Y. H., K. XXX/XX, zastúpeného advokátom JUDr. Matejom Váľentom, Partizánske, Jesenského 232, proti žalovanej obchodnej spoločnosti GEODIS TRANS SLOVAKIA s.r.o., Nitra, Bratislavská 15, IČO: 36 263 044, zastúpenej advokátskou kanceláriou JÁNSKÝ & PARTNERS s. r. o., advokátska kancelária, Nitra, Štúrova 13, IČO: 47 249 650, o náhradu mzdy s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. TO-5Cpr/7/2017, pôvodne na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 5Cpr/7/2017, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 21. apríla 2022 sp. zn. 8CoPr/1/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Topoľčany (ďalej aj ako "súd prvej inštancie") rozsudkom z 12. októbra 2020 sp. zn. 5Cpr/7/2017 (v poradí druhým) uložil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcovi náhradu mzdy za mesiace november a december 2016, vo výške 905,74 eura brutto, s úrokom z omeškania 5 % zo sumy 441,80 eura od 1. 1. 2017 do zaplatenia a zo sumy 463,92 eura s úrokom z omeškania 5 % ročne od 1. 2. 2017 do zaplatenia (I.). Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (II.). V odôvodnení rozsudku konštatoval, že žalobca ako vodič kamiónu (zamestnaný u žalovanej na základe pracovnej zmluvy zo dňa 13. 2. 2015) utrpel dňa 14. 9. 2015, na pracovnej ceste vo Francúzsku, pracovný úraz, v dôsledku ktorého bol dlhodobo (do 18. 9. 2016) práceneschopný. Žalovanej zaslal lekársky posudok zo dňa 21. 9. 2016, vypracovaný chirurgom H. H. Y., s požiadavkou o preradenie na inú prácu podľa § 55 ods. 2 písm. a) ZP (zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, ďalej len „ZP“), a následne dodatok k lekárskeму posudku zo dňa 31. 10. 2016. Súd prvej inštancie dospel k záveru (viazaný právnym názorom odvolacieho súdu sp. zn. 8CoPr/3/2018), že predložený lekársky posudok, podľa svojho obsahu, bol vydaný v súlade s § 16 písm. a) ZoZS (zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, ďalej tiež „ZoZS“), ako výsledok posúdenia

zdravotnej spôsobilosti žalobcu na dohodnutú prácu, deklarujúci jej dlhodobú stratu pre výkon dohodnutej práce podľa pracovnej zmluvy, vodiča medzinárodnej kamiónovej dopravy (vykonávať nakládku a vykládku tovaru, servis, čistenie a údržbu vozidla), z dôvodu pracovného úrazu (pri ktorom utrpel zlomeniny driekových stavcov, ktoré zranenie zanechalo trvalé následky). Zdravotný stav žalobcu, podľa názoru súdu prvej inštancie, bol týmto spôsobom objektívne zistený a konkrétne vyjadrený. V danom prípade nebol dôvod posudzovať lekárske posudok podľa § 30f ods. 1 až 3 a prílohy 3c ZoOVZ (zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ďalej tiež „ZoOVZ“), kategorizujúci práce do štyroch skupín podľa ich zdravotného rizika a upravujúci s tým súvisiace rozdielne povinnosti zamestnávateľa, vzhľadom na posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu (nevylúčil však použitie, ako relevantného podkladu, aj lekárskeho posudku podľa ustanovení ZoOVZ, ktorý je v súlade s § 16 písm. a) ZoZS). Žalobcovi ako zamestnancovi, ktorý nemôže zo zdravotných dôvodov vykonávať dohodnutú prácu a ktorého žalovaná, ako zamestnávateľ, nepreradila na inú prácu, preto prislúchala náhrada mzdy.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len "odvolací súd") rozsudkom z 21. apríla 2022 sp. zn. 8CoPr/1/2021 rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil a žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie a z dôvodu potreby vysporiadať sa s odvolacími námietkami žalovanej (§ 387 ods. 2, 3 CSP, Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov, ďalej len „CSP“) doplnil, že z ustanovenia § 55 ods. 2 písm. a) ZP nevyplývajú obsahové a formálne náležitosti lekárskeho posudku, ktorého všeobecnú právnu úpravu obsahuje ustanovenie § 16 ZoZS, § 30f, príloha č. 3 ZoOVZ. Predložený lekárske posudok zo dňa 21. 9. 2016, vzhľadom na jeho obsah, nepredstavoval lekársku správu, ani všeobecné odporúčajúce konštatovanie lekára. V lekárskom posudku konštatoval ošetrojúci lekár dlhodobú stratu spôsobilosti žalobcu, z dôvodu zdravotného stavu, naďalej vykonávať doterajšiu prácu, čo bolo zákonným predpokladom vzniku povinnosti žalovanej ako zamestnávateľa, preradiť žalobcu ako zamestnanca na inú prácu.

3. Odvolací súd poukázal na ustanovenie § 16 ods. 2 ZoZS, podľa ktorého lekárske posudok vydáva poskytovateľ a posudzovanie vykonáva poskytovateľom určený lekár. V zmysle § 2 ods. 4 ZoZS ošetrojúci zdravotnícky pracovník je zdravotnícky pracovník určený poskytovateľom zdravotnej starostlivosti na poskytnutie zdravotnej starostlivosti osobe; ak je takýmto ošetrojúcim zdravotníckym pracovníkom lekár alebo zubný lekár, ide o ošetrojúceho lekára. V rozhodnutí Najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/150/2005 bol vyslovený právny záver, že posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu na účely pracovnoprávných vzťahov vykonáva a posudok o zdravotnej spôsobilosti vydáva ošetrojúci lekár zamestnanca (t.j. môže ním byť všeobecný lekár, ako i lekár špecialista, napríklad kardiológ a pod.) Lekárske posudok zo dňa 21. 9. 2016 bol preto podľa záveru odvolacieho súdu vyhotovený oprávneným subjektom, ošetrojúcim lekárom žalobcu (H. H. Y., chirurg), ktorým môže byť aj špecializovaný (nielen všeobecný) lekár.

4. Odvolací súd ďalej uviedol, že lekárska posudková činnosť, upravená zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, sa týka výlučne tohto poistenia (nemocenské, dôchodkové a úrazové). V zmysle tejto zákonnej úpravy posudkový lekár sociálneho poistenia vykonáva kontrolu posudzovania spôsobilosti na prácu ošetrojúcim lekárom, z hľadiska účelného vynakladania prostriedkov na nemocenské a pri kontrolných lekárskech prehliadkach posudzuje pracovnú schopnosť poistenca výlučne na účely sociálneho poistenia. Posudkový lekár na účely pracovnoprávných vzťahov nevydáva lekárske posudky. Závery plynúce z listiny Sociálnej poisťovne zo dňa 28. 6. 2016 preto nie sú pre rozhodnutie v posudzovanej veci právne významné (listina, ktorou bol preukázaný pokles pracovnej schopnosti žalobcu na účely sociálneho poistenia, neslúži ako lekárske posudok pre ďalší postup zamestnávateľa podľa § 55 ods. 2 písm. a) ZP, ani nepredstavuje oponentský lekárske posudok ohľadne zdravotného stavu žalobcu).

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj "dovolaiteľka") dovolanie, prípustnosť

ktorého vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP a v doplnení dovolania z § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Navrhla zrušenie rozhodnutia odvolacieho súdu, alternatívne jeho zmenu, zamietnutím žaloby v celom rozsahu. V dovolaní namietala, že žalobcom predložený lekársky posudok zo dňa 21. 9. 2016 nemožno považovať za lekársky posudok na pracovnoprávne účely, keďže nespĺňa kritériá upravené v ustanoveniach zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý pri absencii výslovnej úpravy pojmu lekársky posudok pre pracovnoprávne účely v Zákonníku práce, je nutné aplikovať. V dôsledku toho nebolo preukázané naplnenie hypotézy ustanovenia § 55 ods. 2 písm. b) ZP, teda žalovanej nevznikla povinnosť preradiť žalobcu ako zamestnanca na inú prácu. Za rozhodujúcu právnu otázku označila dovolateľka použitie správnej právnej normy pri definícii pojmu lekársky posudok pre pracovnoprávne účely, keďže podľa názoru súdov nižšej inštalácie bola daná aplikácia zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pričom podľa názoru žalovanej súdy mali aplikovať v prejednávanej veci zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

6. Žalovaná v dovolaní namietala i nesprávny procesný postup súdov nižšej inštalácie pri vykonávaní dokazovania, ktorým došlo k porušeniu práva žalovanej na spravodlivý proces. Odvolací súd podľa názoru žalovanej, pri hodnotení vykonaného dokazovania nezohľadnil všetky skutočnosti, ktoré z vykonaného dokazovania vyšli najavo a nesprávne posúdil požiadavku na objektívne zistený a konkrétne vyjadrený záver, ktorý má lekársky posudok na pracovnoprávne účely obsahovať. Žalobcom bol predložený aj iný dokument, ktorý vyvoláva pochybnosti o záveroch vyjadrených v lekárskom posudku. Listina vydaná Sociálnou poisťovňou zo dňa 28. 6. 2016 preukazuje skutočnosť, že žalobca bol uznaný invalidným s výslednou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 50 % s tým, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím, odôvodňujúcim invaliditu, bolo zdravotné postihnutie zaradené do kapitoly VIII - choroby dýchacej sústavy (oddiel B - choroby dolných dýchacích ciest, položka 1 - chronická obštrukčná choroba pľúc, písm. b) štádium II), ktoré sa podieľa podielom 40 % na tomto poklese, pričom ostatné ochorenia, ktoré nie sú rozhodujúcim zdravotným postihnutím, sa podieľajú podielom 10 % (dátum vzniku invalidity bol určený deň 18. 1. 2014, z čoho žalovaná vyvodila, že žalobca mal zhoršený zdravotný stav už predtým, ako mohla byť zistená dlhodobá strata jeho spôsobilosti vykonávať svoju doterajšiu prácu, napriek tomu bol schopný túto prácu vykonávať). Z listiny Sociálnej poisťovne vyplývala tiež skutočnosť, že zdravotný stav žalobcu bol opätovne posudzovaný s výsledkom uznanej invalidity, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 60 %, pričom rozhodujúce zdravotné postihnutie odôvodňujúce invaliditu bolo zaradené do kapitoly XI - choroby močovej sústavy (oddiel A - postihnutie obličiek, pod položkou 8 - zhubný nádor obličky, písm. b) po dosiahnutí stabilizácie) a zvyšné ochorenia, ktoré neboli rozhodujúcim zdravotným postihnutím, sa podieľali na poklese podielom 10 % (dátum zmeny invalidity bol určený na deň 28. 6. 2016, teda pred zistením, že žalobca dlhodobo stratil spôsobilosť vykonávať svoju doterajšiu prácu). Ak bola preukázaná strata spôsobilosti žalobcu na výkon doterajšej práce, nie je žalovanej zrejmé v dôsledku čoho takáto skutočnosť mala nastať (v zmysle dokumentov vydaných sociálnou poisťovňou vtedajší zdravotný stav žalobcu bol daný najmä inými ochoreniami než následkami jeho úrazu). Skutkový záver ohľadom spôsobilosti žalobcu vykonávať doterajšiu prácu, nebol podľa žalovanej jednoznačne a objektívne preukázaný, pričom súdy nižšej inštalácie na uvedenú skutočnosť v rámci hodnotenia dokazovania žiadnym spôsobom nereflektovali.

7. Vzhľadom k tomu, že žalobca predložil žalovanej ako svojmu zamestnávateľovi, lekársky posudok na pracovnoprávne účely, z ktorého vyvodzoval pre seba priaznivé skutočnosti, bolo jeho povinnosťou preukázať i to, že tento posudok bol vydaný oprávnenou osobou. Súd prvej inštalácie sa touto námietkou podľa žalovanej nezaoberal. Až následne, v rámci reakcie na odvolanie žalovanej voči rozsudku súdu prvej inštalácie, žalobca predložil listinu, preukazujúcu, že osoba, ktorá lekársky posudok zo dňa 21. 9. 2016 vydala, bola k tomu oprávnená (prehlásenie osoby, že v čase vydania lekárskeho posudku bola ošetrovateľom žalobcu). Žalobca uvedený dôkaz mohol predložiť už v konaní pred súdom prvej inštalácie, no odvolací súd tento dôkaz akceptoval, napriek tomu, že dokazovanie bolo skončené (čím strany sporu stratili možnosť uplatňovať prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany, ktoré neuplatnili v konaní pred súdom prvej inštalácie, pričom výnimky upravovalo ustanovenie § 366 CSP). Z

dôvodu, že neboli splnené podmienky pre to, aby bol žalobcom dodatočne predložený listinný dôkaz, bolo porušené právo žalovanej na rovnaké postavenie v spore, v intenzite porušenia práva na spravodlivý proces (podľa článku 6 ods. 1 CSP strany sporu majú v konaní rovné postavenie, spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a procesnej obrany).

8. Žalovaná v doplnení dovolania vyvodzovala jeho prípustnosť z § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Nesprávne právne posúdenie vzhladla v tom, že sudy nižšej inštancie aplikovali nesprávny právny predpis, a to zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, upravujúci pojem lekárske posudok pre pracovnoprávne účely stručne a všeobecne, pričom podľa názoru žalovanej mal byť aplikovaný zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, upravujúci pojem lekárske posudok pomerne detailne, po obsahovej alebo formálnej stránke. Právna otázka, ktorý právny predpis je potrebné aplikovať pri definícii pojmu lekárske posudok pre pracovnoprávne účely, nebola podľa žalovanej v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená. Vzhľadom na absenciu legálnej definície tohto pojmu v Zákonníku práce, bolo potrebné určiť aký právny predpis je potrebné použiť, aby bol spôsobilý vyvolať následky predpokladané v § 55 ods. 2 písm. a) ZP. Na základe analógie legis bolo podľa žalovanej dôvodné skúmať, či v právnom poriadku Slovenskej republiky existuje právny predpis, ktorý by lekárske posudok pre pracovnoprávne účely upravoval. Žalovaná v dovolaní namietala tiež nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, spočívajúci v nedostatočnom odôvodnení jeho úvah ohľadom voľby právneho predpisu, respektíve prednosti aplikácie zákona ZoZS, čím mal byť daný dovolací dôvod aj podľa § 420 písm. f) CSP.

9. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie ako nedôvodné zamietnuť. Nestotožnil sa s názorom žalovanej. Právny predpis upravujúci lekárske posudok na pracovnoprávne účely je zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, ktorý v § 16 upravuje jeho formálne a obsahové náležitosti. Účelom zákona č. 355/2007 Z. z. je definovať povinnosť zamestnávateľa, posudzovať zdravotnú spôsobilosť na výkon práce u vybraných skupín zamestnancov a lekárske posudok sa podľa tohto zákona vyhotovuje výlučne na žiadosť zamestnávateľa. Tvrdenia žalovanej, týkajúce sa listiny Sociálnej poisťovne zo dňa 28. 6. 2016, nemajú pre posúdenie povinnosti zamestnávateľa preradiť zamestnanca na inú prácu, žiadnu relevanciu. Navyše lekárske posudok H. H. Y. plne korešponduje so správou Sociálnej poisťovne (zdravotné ťažkosti uvedené v lekárskom posudku, ktoré ku dňu 21. 9. 2016 znemožňovali žalobcovi vykonávať pre žalovanú dohodnutú prácu, sú zadokumentované aj v lekárskej správe Sociálnej poisťovne). Žalovaná nedôvodne argumentuje, že odvolací súd akceptoval dôkaz predložený žalobcom v odvolacom konaní (preukazujúci, že osoba, ktorá lekárske posudok dňa 21. 9. 2016 vydala, bola k tomu oprávnená), pretože z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva akceptovanie tejto listiny odvolacím súdom, ktorý sa o nej žiadnym spôsobom nezmenil.

10. Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu k dovolaniu, nesúhlasila s právnym názorom protistrany a zotrvala na svojej doterajšej argumentácii. Poukázala, že v rozhodnom čase boli v právnom poriadku účinné dve právne normy, upravujúce (hoci každá odlišne, čo sa týka formy a obsahu) lekárske posudok v súvislosti s pracovnoprávnymi vzťahmi. Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje lekárske posudok pre pracovnoprávne účely detailne, formou prílohy zákona stanovuje aj jeho vzor. V ďalšej časti vyjadrenia sa žalovaná venovala interpretácii dotknutých ustanovení oboch právnych noriem.

11. Najvyšší súd ako súd dovolací (ďalej len „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), po preskúmaní zákonom predpísaných náležitostí dovolania (§ 428 CSP) a splnenia ďalších podmienok dovolacieho konania, dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

12. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

13. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti.

14. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné.

15. Dovolaiteľka prípustnosť podaného dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Dovolací súd v tejto súvislosti už konštantne uvádza, že z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie.

16.1. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolaiteľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto na základe v dovolaní uplatnených dovolacích námietok skúmal, či došlo k dovolaiteľkou namietanej procesnej vade.

17. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

17.1. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae

(odmietnutie spravodlivosti).

18. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10, 9Cdo/248/2021) alebo prekvapivosťou rozhodnutia, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

19. V súvislosti s uplatnenou námietkou dovolateľky o pochybení súdov nižšej inštancie v procese dokazovania, je súdna prax najvyššieho súdu jednotná v názore, podľa ktorého nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (porovnaj sp. zn. 1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017, 9CdoPr/8/2023). Súlad tohto právneho názoru s ústavou posudzoval Ústavný súd SR, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020).

20. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza (rovnako ako právna úprava Občianskeho súdneho poriadku účinná do 30. júna 2016) zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, vyplývajúcej z ústavného princípu nezávislosti súdov. Táto zásada, vychádzajúca z článku 15 základných princípov CSP a normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (porov. Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729). V prípade nesprávneho hodnotenia dôkazov však nejde o dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Porušením práva na spravodlivý proces nie je iné hodnotenie vykonaných dôkazov súdom, než aké sú predstavy strany, resp. strán sporu.

21. Preskúmaním obsahu spisu, podľa názoru dovolacieho súdu, súdy nižšej inštancie správne, v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, vykonané dôkazy vyhodnotili jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti (§ 191 ods. 1 CSP), ako aj náležite rozhodnutie odôvodnili (§ 220 ods. 2 CSP a § 393 ods. 2 CSP). Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom strany sporu, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu, vrátane ich dôvodov a námietok (porovnaj II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010).

22. Dovolací súd pripomína, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu vecí. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení, urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

23. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz,

porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v súdnej veci dovolací súd nezistil.

24. V preskúmvanej veci odvolací súd dospel k záveru, že skutkové zistenia súdu prvej inštancie majú oporu vo vykonanom dokazovaní, keď súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, z prednesov sporových strán a z obsahu spisu vyplynuli najavo, následne tieto, v súlade so zásadou voľného hodnotenie dôkazov (čl. 15 CSP v spojení s § 191 CSP), správne vyhodnotil a dospel tak k správnym skutkovým záverom. Doposiaľ vykonané dokazovanie, aj podľa názoru dovolacieho súdu, dostatočne odôvodňuje závery prijaté odvolacím súdom, viazaným skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP). Dovolací súd v hodnotení dôkazov súdmi nižšej inštancie nezistil pochybenie, ktoré by bolo v extrémnom rozpore s obsahom spisu. Iba takéto pochybenie by totiž predstavovalo odňatie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

25. Žalovaná v dovolaní preto nedôvodne namietala porušenie procesných ustanovení o dokazovaní, nezohľadnením všetkých skutočností, ktoré z vykonaného dokazovania vyšli najavo a nesprávnym posúdením požiadavky na objektívne zistený a konkrétne vyjadrený záver, ktorý má lekárske posudok pre pracovnoprávne účely obsahovať (v dôsledku čoho malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP). Odvolací súd v odôvodnení dovolaním napadnutého rozhodnutia uviedol, že lekárske posudok zo dňa 21. 9. 2016, predložený žalobcom, obsahoval jednoznačný záver lekára, že zamestnanec vzhľadom na svoj zdravotný stav dlhodobo stratil spôsobilosť naďalej vykonávať doterajšiu prácu, čo bolo nevyhnutným predpokladom pre povinnosť zamestnávateľa preradiť zamestnanca na inú prácu (žalobca dlhodobo stratil spôsobilosť naďalej vykonávať doterajšiu prácu vodiča medzinárodnej kamiónovej dopravy, konkrétne vykonávať nakládku a vykládku tovaru, servis, čistenie a údržbu vozidla, z dôvodu pracovného úrazu zo dňa 14. 9. 2015, kedy utrpel zranenie zlomeniny stavcov driekových, a stav zanechal trvalé následky, pre ktoré nie je schopný vykonávať doterajšiu prácu). V lekárskom posudku preto bol vyslovený konkrétny skutkový záver ohľadom nespôsobilosti žalobcu vykonávať doterajšiu prácu.

26. Odvolací súd reagoval aj na námietku žalovanej, že zdravotný stav zamestnanca nebol vyjadrený objektívne a bez pochybností tak, aby nebol prípustný iný odborný záver, s poukazom na rozdielnosť záverov vyplývajúcich z listiny vyhotovenej Sociálnou poisťovňou zo dňa 28. 6. 2016. Vysvetlil, že lekárska posudková činnosť, upravená zákonom č. 461/2003 Z. z o sociálnom poistení, sa týka výlučne sociálneho poistenia (nemocenského, dôchodkového a úrazového), pričom v zmysle tejto zákonnej úpravy posudkový lekár sociálneho poistenia vykonáva kontrolu posudzovania spôsobilosti na prácu ošetrojúcim lekárom, z hľadiska účelného vynakladania prostriedkov na nemocenské a pri kontrolných lekárskech prehliadkach posudzuje pracovnú schopnosť poistenca len na účely sociálneho poistenia. Posudkový lekár na účely pracovnoprávných vzťahov nevydáva lekárske posudky o spôsobilosti zamestnanca na prácu a potrebe preradenia zamestnanca na inú prácu, v dôsledku čoho závery vyplývajúce z listiny vyhotovenej Sociálnou poisťovňou zo dňa 28. 6. 2016, neboli pre rozhodnutie vo veci právne významné, preto nebolo možné v danom spore na ne prihliadať.

27. Právne relevantným listinným dôkazom preukazujúcim spôsobilosť zamestnanca na prácu bol lekárske posudok, vypracovaný ošetrojúcim lekárom H. H. Y. zo dňa 21. 9. 2016, z ktorého vyplýval jednoznačný záver, že žalobca dlhodobo stratil spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu vodiča, z dôvodu pracovného úrazu, ktorý odôvodňoval postup podľa § 55 ods. 2 písm. a) ZP zo strany zamestnávateľa. Na rozdiel od neho listinou Sociálnej poisťovne zo dňa 28. 6. 2016 bol preukázaný pokles pracovnej schopnosti žalobcu na účely sociálneho poistenia, ktorá nebola spôsobilá slúžiť ako lekárske posudok pre postup zamestnávateľa podľa § 55 ods. 2 písm. a) ZP (listina sa vzťahovala na proces uznania invalidity, zhodnotením výslednej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nie na posudzovanie spôsobilosti zamestnanca vykonávať konkrétnu prácu dohodnutú podľa pracovnej

zmluvy, v dôsledku následkov zranenia utrpenom pri pracovnom úraze). Z lekárskeho posudku zo dňa 21. 9. 2016 vyplývala príčinná súvislosť medzi stratou spôsobilosti žalobcu vykonávať konkrétny druh dohodnutej práce (opisom jednotlivých pracovných činností) a charakterom zranenia spôsobeného úrazom dňa 14. 9. 2015 (ochorenia žalobcu iného druhu, hodnotené sociálnou poisťovňou na účely posudzovania invalidity, neboli tak spôsobilé spochybníť závery lekárskeho posudku, ani z hľadiska tvrdených časových súvislostí).

28. Neopodstatnene bola tiež namietaná v dovolaní prípustnosť listinného dôkazu, ktorým mal žalobca dodatočne preukazovať vydanie lekárskeho posudku zo dňa 21. 9. 2016 oprávnenou osobou, predloženým žalobcom po skončení dokazovania. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, že odvolací súd sa otázkou osoby oprávnenej na vydanie lekárskeho posudku zaoberal v odsekoch 15. až 17. rozsudku, avšak uvedenú žalobcom predloženú listinu neuvádzal ako dôkazný prostriedok (listinný dôkaz nebol predmetom hodnotenia dokazovania, a bol bez vplyvu na vyjadrené závery v rozhodnutí, týkajúce sa otázky oprávnenej osoby). Nedošlo preto k porušeniu rovnosti strán v konaní, ako ani rovnosti zbraní v spore, a v dôsledku toho ani k porušeniu ústavou či dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd garantovaných práv. Pojem ošetrujúci lekár súdy nižšej inštalácie interpretovali poukazom na ustanovenie § 16 ods. 2 ZoZS (lekársky posudok vydáva poskytovateľ a posudzovanie vykonáva poskytovateľom určený lekár), ako i ustanovenie § 2 ods. 4 ZoZS (ošetrujúcim zdravotníckym pracovníkom je zdravotnícky pracovník, určený poskytovateľom zdravotnej starostlivosti na poskytovanie zdravotnej starostlivosti osobe; ak je takýmto ošetrujúcim zdravotníckym pracovníkom lekár alebo zubný lekár, ide o ošetrujúceho lekára). Súdy nižšej inštalácie vychádzali tiež z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/150/2005, v ktorom bol vyslovený právny záver, že posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu na účely pracovnoprávných vzťahov vykonáva a posudok o zdravotnej spôsobilosti vydáva ošetrujúci lekár zamestnanca, pričom ním môže byť všeobecný lekár, ale i lekár špecialista. Teda ošetrujúcim lekárom nemusí byť výlučne všeobecný lekár (lekársky posudok zo dňa 21. 9. 2006 vyhotovený H. H. Y., lekárom špecialistom z odboru chirurgia, bol preto vydaný oprávneným subjektom).

29. Odôvodnenie rozsudkov súdu prvej inštalácie aj odvolacieho súdu v posudzovanom spore, zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Vzájomná previazanosť jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudkov vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, súdy ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdili a náležite vyhodnotili. Ich argumentácia je koherentná a rozhodnutia konzistentné, logické a presvedčivé, zvolené premisy aj závery, ku ktorým na ich základe súdy dospeli, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť.

30. Sumarizujúc vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolacia námietka žalovanej týkajúca sa nesprávneho hodnotenia vykonaných dôkazov odvolacím súdom, nebola spôsobilá založiť prípustnosť dovolania. Dovolací súd v posudzovanom spore nezistil v postupe súdov nižšej inštalácie pochybenia alebo vady v procese dokazovania a jeho hodnotenia, predstavujúce porušenie práva žalovanej na spravodlivé súdne konanie (t. j. závažné deficity v dokazovaní v intenzite odôvodňujúcej porušenie uvedeného práva žalovanej). Podľa názoru dovolacieho súdu doposiaľ vykonané dokazovanie dostatočne odôvodňuje skutkové a právne závery prijaté súdmi nižšej inštalácie a obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil. Je potrebné dodať, že prípadné nesprávne právne posúdenie veci vadu zmätočnosti (v zmysle § 420 písm. f) CSP) nezakladá (R 24/2017), ktorý záver považuje za ústavnoprávne akceptovateľný i ústavný súd (I. ÚS 61/2019).

31. Dovolací súd ďalej skúmal či došlo k žalovanou namietanej procesnej vade riadne nezdôvodneného rozhodnutia odvolacieho súdu, ohľadom aplikácie príslušného právneho predpisu, ale túto v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil.

32. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je i právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej

súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 107/07). Len náležité odôvodnené súdne rozhodnutie sa stáva interpretačným nástrojom súdnej authority k zabezpečeniu spravodlivosti.

33. Podľa ústavného súdu zjavná neodôvodnenosť (arbitrárnosť) rozhodnutia všeobecného súdu je najčastejšie daná rozporom súvislosti právnych argumentov a skutkových okolností prerokovaných prípadov, s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky musia pritom dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17).

34. Dovolací súd, dbajúc na to, že aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, konštatuje, že v prejednávacom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležité neodôvodnil.

35. V posudzovanej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP a stotožnil sa s odôvodnením odvolaním napadnutého rozhodnutia. Je potrebné uviesť, že prvoinstančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09) a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP.

36. Odvolací súd aplikáciu právnych predpisov riadne zdôvodnil v odseku 14. svojho rozhodnutia (porov. odsek 40. a 41. rozhodnutia dovolacieho súdu), ako aj v odseku 16. a 17. (v súvislosti s interpretáciou oprávneného subjektu na vydanie lekárskeho posudku) a v odseku 18. vo vzťahu k lekárskej posudkovej činnosti upravenej zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

37. Dovolací súd nezistil, že by v posudzovanej veci išlo o prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalovanej na spravodlivý proces. Odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uvádza, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania žalovanej, zhrnutie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov strán, jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne, k čomu na zdôraznenie jeho správnosti dopĺňa aj ďalšie dôvody, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami žalovanej.

38. Nedostatky odôvodnenia súdneho rozhodnutia musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v článku 127 ods. 1 ústavy (I. ÚS 336/2019). Svojevôľa (arbitrárnosť) sa v zásade môže prejavovať v dvoch podobách: ako procesná svojevôľa, teda hrubé alebo opakované porušenie zásadných ustanovení právnych predpisov, upravujúcich postup orgánu verejnej moci, alebo ako hmotnoprávna (meritórna) svojevôľa, teda extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). O arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide aj vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06), čo nebol daný prípad.

39. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporových strán, vrátane ich dôvodov a námietok. Preto skutočnosť, že žalovaná sa s názormi súdov oboch inštancií nestotožňuje, sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti súdnych rozhodnutí.

40. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súdu uzatvára, že vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je dovolanie žalovanej v tejto časti procesne neprípustné, čo je dôvodom na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

41. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolací súd skúmal, či žalovaná v dovolaní identifikovala takú právnu otázku, na vyriešení ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (riešenie, ktorej viedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), či vymedzila jej podstatu a uviedla súvisiace právne úvahy spolu s dôvodmi, pre ktoré žiada nesprávnosť právneho riešenia odvolacieho súdu. Len s obsahom rozhodnutia odvolacieho súdu korešpondujúce označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa odvolací súd riešil nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP), alebo či táto otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP) alebo či je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c) CSP).

42. Meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu, z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, predchádza preskúmanie predpokladov prípustnosti dovolania, zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tejto právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a tiež podmienok dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustným dovolacím dôvodom a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až 435 CSP. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku, musí mať zreteľne charakteristické znaky.

43. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom. Relevanciu podľa citovaného ustanovenia má teda len právna (nie skutková) otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Musí ísť pritom o takú právnu otázku, ktorá bola podľa názoru dovolateľa odvolacím súdom vyriešená nesprávne (§ 433 a § 432 ods. 2 CSP) a pri ktorej s prihliadnutím na individuálne okolnosti prípadu súčasne platí, že ak by bola vyriešená správne, súdy by nevyhnutne rozhodli inak, pre dovolateľa priaznivejším spôsobom.

44. V posudzovanej veci v rámci dovolacieho konania bolo potrebné podľa dovolateľky vyriešiť zásadnú právnu otázku spočívajúcu v tom, aký právny predpis je potrebné aplikovať pre účely definovania pojmu lekárske posudok pre pracovnoprávne účely, keď legálna definícia tohto pojmu absentuje v Zákonníku práce ako právnom predpise, ktorý sa primárne použije na právny vzťah medzi stranami sporu (dovolateľka tvrdí, že podľa názoru súdov nižšej inštancie mal byť aplikovaný zákon č. 576/2004 Z. z. zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, no podľa názoru dovolateľky mal byť aplikovaný zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

45. K vymedzenej otázke dovolateľka uviedla, že na základe voľby relevantného právneho predpisu sa následne skúmajú náležitosti dokumentu predloženého žalobcom, za účelom vyhodnotenia či tento dokument je spôsobilý vyvolať následky predpokladané v § 55 ods. 2 písm. a) ZP, teda či dovolateľke ako zamestnávateľovi vznikla povinnosť preradiť žalobcu ako zamestnanca na inú pre neho vhodnú

prácu.

46. Najvyšší súd konštantne uvádza vo svojich rozhodnutiach, že právnym posúdením vecí je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením vecí je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Z uvedeného vyplýva rozsah, ale aj obsah dôvodov, ktoré musí dovolateľ uplatniť. Dovolací dôvod preto dovolateľ musí vymedziť tak, že uvedie, ktoré právne posúdenie vecí pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť práve tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

47. V nadväznosti na uvedené nemôže byť v tomto smere postačujúce (keďže dovolací súd je viazaný obsahovým vymedzením dovolacieho dôvodu), aby namietané nesprávne právne posúdenie vecí bolo uvedené len odkazom na zákonné ustanovenie, ale je potrebné, aby dovolateľ vysvetlil prečo z jeho pohľadu zaujal odvolací súd nesprávny právny názor na riešenie právnej otázky, čo v posudzovanom dovolaní absentovalo.

48. Žalovanou podané dovolanie vychádza zo vzájomnej konkurencie dvoch právnych noriem s tým, že zákon č. 355/2007 Z. z. je tou správnou právnou normou, ktorú je nevyhnutné aplikovať z hľadiska vyvolania právnych následkov podľa § 55 ods. 2 písm. a) ZP (vzniku povinnosti zamestnávateľa preradiť zamestnanca na inú prácu, z dôvodu dlhodobej straty spôsobilosti zamestnanca naďalej vykonávať doterajšiu prácu).

49. Z odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu vyplýval právny záver (ods. 14), ktorým bola riešená otázka právnych následkov vydaného lekárskeho posudku pre pracovnoprávne účely, z hľadiska ďalšieho postupu zamestnávateľa podľa § 55 ods. 2 písm. a) ZP. Z tohto ustanovenia však nevyplývali obsahové a formálne náležitosti lekárskeho posudku. Odvolací súd konštatoval, že všeobecná právna úprava lekárskeho posudku je obsiahnutá v ustanovení § 16 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj v ustanovení § 30f, prílohy č. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Lekársky posudok zo dňa 21. 9. 2016, predložený žalobcom, z hľadiska svojho obsahu, mal jednoznačný záver, podľa ktorého žalobca vzhľadom na svoj zdravotný stav, dlhodobo stratil spôsobilosť naďalej vykonávať doterajšiu prácu (nešlo o lekársku správu ani všeobecné odporúčajúce konštatovanie lekára o nevhodnosti práce, s odporúčaním zväžiť preradenie zamestnanca na inú prácu). Zdravotný stav žalobcu, ako zamestnanca žalovanej, bol preto podľa záveru odvolacieho súdu objektívne zistený a konkrétne vyjadrený v lekárskom posudku zo dňa 21. 9. 2016, čo bolo nevyhnutným predpokladom pre povinnosť zamestnávateľa preradiť zamestnanca na inú prácu.

50. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie (odsek 38, s odkazom na závery predchádzajúceho zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu), s ktorým sa odvolací súd v dovolaní napadnutom rozhodnutí v plnom rozsahu stotožnil, uviedol, že súd nevyhlásil na účely preradenia na inú prácu podľa § 55 ods. 2 písm. a) ZP použitie, ako relevantného podkladu, aj lekárskeho posudku vydaného podľa § 30f ods. 1 až 3, prílohy č. 3c zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý je v súlade s ustanovením § 16 písm. a) zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

51. Žalovaná v dovolaní teda neuviedla v čom spočíva nesprávnosť uvedeného právneho posúdenia odvolacím súdom, založeného na aplikácii ustanovenia § 16 ZoZS, ako všeobecnej právnej úpravy lekárskeho posudku. Odvolací súd nezaložil svoj právny záver na konkurenciu dvoch právnych noriem, ako ani neopomenul aplikáciu právneho predpisu z. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji

verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v odôvodnení rozhodnutia náležite vysvetlil dôvody kvalifikovanosti predloženého lekárskeho posudku, preferujúc nie právnu normu, ale jeho obsah, ktorý materiálne spĺňa zákonné požiadavky kladené na lekárske posudok na účely regulácie pracovnoprávných vzťahov podľa § 55 ods. 2 písm. a) ZP).

52. Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľkou vymedzená právna otázka nepredstavuje právnu otázku, od vyriešenia ktorej by záviselo dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a v odôvodnení dovolacieho dôvodu absentuje uvedenie, v čom spočíva nesprávnosť právneho posúdenia právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. V dôsledku toho nebol naplnený ani predpoklad prípustnosti dovolania, že odvolací súd by nevyhnutne rozhodol inak, pre dovolateľku priaznivejším spôsobom, ak by nastolená právna otázka bola rozhodnutá správne.

53. Dovolateľku zaťažovala povinnosť predložiť najvyššiemu súdu relevantnú právnu argumentáciu, ktorej opodstatnenosť, respektíve neopodstatnenosť, v nadväznosti na kľúčové právne závery odvolacieho súdu, má posudzovať v rozhodnutí o dovolaní. (porov uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/74/2020). Dovolací súd opätovne zdôrazňuje, že sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 CSP.

54. Právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, respektíve v konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré nemajú súvis s rozhodovaným sporom. Dovolateľ, aby mohol byť v dovolacom konaní úspešný, (v ponímaní posúdenia ním namietaného právneho posúdenia dovolacím súdom), musí relevantným spôsobom (t.j. spôsobom predpokladaným v § 432 ods. 2 CSP) spochybníť v dovolaní nosnú právnu argumentáciu, na ktorej odvolací súd založil svoje rozhodnutie, k čomu v posudzovanej veci nedošlo.

55. Meritórny dovolací prieskum preto nebolo možné uskutočniť, keďže obsah dovolania a vymedzenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP nemalo zákonom vyžadované náležitosti. Pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen všeobecnej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania, zvolenej v civilnom sporovom poriadku, ale aj konkrétnemu cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

56. Vzhľadom na vyššie uvedené v tejto časti bol daný dôvod na odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

57. Ak má dovolanie všetky náležitosti, na doplnenie dovolacích dôvodov po uplynutí lehoty na podanie dovolania, dovolací súd neprihliada (§ 434 CSP). Kvalitatívnym doplnením dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia vecí, vo vyjadrení žalovanej zo dňa 30. 8. 2024, preto nebolo možné sa zaoberať.

58. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že podľa zásady úspechu strany v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP), žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

59. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.